

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 15 0 U 005376 22 Uvp
Banjaluka, 30. maja 2024. godine

ПРИМЉЕНО	
Дана	17 -06- 2024
ОКРУЖНИ СУД У ТРЕБИЊУ	
Осван	дник суда

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Božane Vulić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi tužioca Udruženja za borbu protiv korupcije „Transparency International“ u BiH, Ul. Gajeva 2, Banjaluka, kojeg zastupa Srđan Blagovčanin, predsjedavajući Upravnog odbora, protiv odluke, broj: 02/1-3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine, tuženog Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske“, Matično preduzeće a.d. Trebinje, Ul. Stepe Stepanovića bb, Trebinje, koga zastupa v.d. generalni direktor Luka Petrović, dipl. inž. mašinstva, a istog punomoćnik Ognjen Lojović, advokat iz Trebinja, Stari grad 3, u predmetu odobravanja pristupa informacijama, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju, broj: 15 0 U 005376 21 U od 28. aprila 2022. godine, u sjednici vijeća održanoj 30. maja 2024. godine, donosi

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Trebinju, broj: 15 0 U 005376 21 U od 28. aprila 2022. godine, ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O troškovima spora odlučuje Okružni sud u Trebinju, u konačnoj odluci.

Образложење

Pobijanom presudom se, u stavu 1. izreke, odbija tužba, u stavu 2., odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova spora, u stavu 3. izreke, obavezuje tužilac da tuženom nadoknadi troškove spora, u iznosu od 750 KM, u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je tuženi postupajući po presudi istog suda, broj: 15 0 U 004514 19 U od 13. februara 2020. godine, kojom je tužba uvažena i naloženo tuženom da u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude postupi po žalbi tužioca, donio odluku koja se osporava ovom tužbom, kojom tuženi dostavlja tražene podatke, iznos neto plate Uprave tuženog u 2018. godini, uz navođenje da u skladu sa članom 136. stav 3. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 1/16 i 66/18), nije u mogućnosti da dostavi podatke o iznosu pojedinačne mjesečne zarade zaposlenih, ali da dostavlja zbirni iznos plata za 2018. godinu, koje su isplaćene Upravi tuženog. Sud cijeni da je odluka koja se osporava tužbom zakonita, te citira član 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI). Zaključuje da je očigledno da bi objavljivanje podataka o pojedinačnim mjesečnim platama članova Uprave, bilo kršenje

imperativne odredbe člana 136. stav 3. Zakona o radu, po kojoj pojedinačne isplate plata, naknada i drugih primanja nisu javne. Tuženi je uskratio dati u javnost podatke o pojedinačnoj isplati plata, naknada i drugih primanja, u skladu sa ovom odredbom, ali je dostavio podatak o zbirnom iznosu plata za članove Uprave, koji ne podliježe zabrani objavljivanja. Smatra da je donošenjem osporene odluke i dostavljanjem podataka o zbirnom iznosu plata Uprave za 2018. godinu, udovoljeno zahtjevu za pristup informacijama u mjeri u kojoj su ispoštovane zakonske obaveze. Javnost je obaviještena o ukupnom iznosu naknada plata i ostalim primanjima Uprave za 2018. godinu, a istovremeno je ispoštovana zakonska obaveza o neobjavljivanju u javnosti pojedinačnih plata, koja zakonska obaveza nije derogirana bilo kojim drugim zakonom. Iz ovih razloga, sudi kao u izreci te presude.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je presudom povrijeđen zakon, da je izvršena povreda propisa o postupku, koja je mogle biti od uticaja na rješenje stvari. Presudom je prekršen član 33. stav 1. ZUS, jer sud nije cijenio pravno relevantne navode tužbe. Tužilac je u tužbi naveo da je nepravilna odluka, broj: 02/1-3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine, jer je tuženi odbio pristup informacijama pozivajući se na Zakon o radu, a ne na odredbe ZOSPI. U tužbi je istakao da je odluka tuženog manjkava, jer nije u skladu sa članom 14. stav 3. ZOSPI, odnosno tuženi se nije pozvao na zakonski osnov za izuzeće informacije, nije naveo relevantne članove zakona, nije razmotrio sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa. Također, tužilac je ukazao da je tuženi postupio suprotno članu 4. i 25. ZOSPI, jer pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom. Sud nije ocijenjen nijedan pravno relevantni navod tužbe, da nije ispitana odluka, broj: 02/1-3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine, u procesnom i u materijalnom smislu, iako je u tužbi ukazao na ove nedostatke. U presudi se samo navodi „ovaj sud smatra da je odluka koja se osporava ovom tužbom zakonita“, a pri tome sud ne konstatuje da se radi o odluci koja ne sadrži neophodne elemente iz člana 14. stav 3. ZOSPI i Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP). Ako se odbije pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva (član 14. stav 3.). Dopis treba da sadrži zakonski osnov za status izuzeća informacije, uz navode članova zakona na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa i obavještava podnosioca zahtjeva o pravu podnošenja žalbe određenom organu, što uključuje neophodne podatke za kontakte sa takvim organom, krajnji rok za podnošenje žalbe, kao i troškove žalbe. Osporeni akt ne sadrži pouku o pravnom lijeku. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda ukine ili preinači, a tuženi obaveže da snosi troškove spora, koji se odnose na taksu na tužbu, presudu i zahtjev.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da je u dosadašnjem toku postupka donio odluku broj: 02/1-3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine, kojom je naložio prvostepenom organu da postupi u skladu sa odlukom i presudom suda. Ovim aktom nisu dostavljeni podaci o pojedinačnim platama i drugim primanjima zaposlenih, jer nisu javni, već je dostavljen zbirni neto iznos plata za 2018. godinu. Protiv ove odluke tužilac je pokrenuo upravni spor, zahtijevajući da sud naloži tuženom da dostavi sve tražene podatke, uključujući i podatke o pojedinačnim platama i drugim primanjima zaposlenih, koja tužba je odbijena presudom. Tuženi ponovo ističe da se traženi podaci ne odnose na tuženog, već na treća lica. Prava trećih lica su zaštićena članom 8. ZOSPI i članom 136. stav 3. Zakona o radu, te članom 23., u vezi sa članom 48. Ustava Republike Srpske. U zahtjevu se tužilac neosnovano poziva na član 316.

Zakona o privrednim društvima, koji reguliše primanja članova upravnog i izvršnog odbora u akcionarskom društvu, ali se ne odnosi na tuženog, jer su organi upravljanja kod tuženog drugačije organizovani. Također, stav 6. ovog člana se odnosi na primanja kod otvorenog akcionarskog društva, što nije slučaj sa tuženim, čije su akcije 100% u vlasništvu Republike Srpske, te se ne nalaze na berzanskom, odnosno slobodnom tržištu akcija. Ta odredba jasno propisuje da se primanja objavljuju u skladu sa zakonom, a ne objavljuju javno, kako tužilac pogrešno smatra. Tuženi je dužan da postupa u skladu sa članom 8. ZOSPI i članom 136. stav 3. Zakona o radu, u vezi sa članom 48. Ustava Republike Srpske. Predlaže da se zahtjev odbije. Traži naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev, u ukupnom iznosu od 1.125 KM.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz spisa proizlazi da je upravni postupak pokrenut po zahtjevu tužioca za dostavljanje određenih informacija o poslovanju tuženog, koje se odnose na sastav upravljačkih organa, sa iznosima plata i naknada za članove, broj zaposlenih, te dostavljanje finansijskih i revizorskih izvještaja za prethodnu godinu. Tužbom tužilac traži ocjenu zakonitosti odluke Uprave tuženog, broj: 02/1-3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine „kojom je djelimično odbijen zahtjev za slobodnim pristupom informacijama. Pristup je odbijen u dijelu koji se odnosi na iznose plata i naknada za članove upravljačkih organa javnog preduzeća“. Presudom se tužba odbija, kao neosnovana, uz uopšteno obrazloženje da je osporeni akt zakonit, bez jasnih i pouzdanih razloga za takav zaključak.

Po ocjeni ovog suda, osnovan je prigovor tužioca da je pobijana presuda donesena uz povredu pravila postupka.

Presuda je nerazumljiva. Iz sadržaja presude se ne može sa sigurnošću utvrditi ocjenu kojeg akta tuženog je sud cijenio. Pored toga, stanje spisa je drugačije od onog koje je utvrdio sud u pobijanoj presudi, jer se u spisu ne nalazi odluka takvog sadržaja koji je cijenio sud.

U skladu sa članom 33. stav 1. ZUS, presuda, odnosno rješenje sadrži: naziv suda, broj i datum akta koji se tužbom osporava, uvod koji obuhvata ime i prezime predsjednika vijeća, članova vijeća, odnosno sudije pojedinca i zapisničara, označenje stranaka i njihovih zastupnika, kratko označenje predmeta spora i dan kada je presuda, odnosno rješenje doneseno, izreku i obrazloženje. Izreka mora biti odvojena od obrazloženja. U presudi se moraju cijeliti pravno relevantni navodi tužbe.

Prvo treba ukazati da u uvodnom dijelu pobijane presude nije naveden broj i datum akta tuženog koji se tužbom osporava. Pored toga, nije navedeno označenje predmeta spora. Proizlazi da je presuda donesena uz povredu pravila postupka iz člana 33. stav 1. ZUS, koja je od uticaja na rješenje stvari. Ovaj nedostatak se ne može zanemariti, iz razloga što tužbom tužilac osporava odluku Uprave tuženog, broj: 02/1-3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine, kao drugostepenog organa „kojom je djelimično odbijen zahtjev za slobodnim pristupom informacijama. Pristup je odbijen u dijelu koji se odnosi na iznose plata i naknada za članove upravljačkih organa javnog preduzeća“, što ne odgovara sadržaju te odluke.

Uz tužbu je priložena ovjerena fotokopija odluke Uprave tuženog, broj 02/1-3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine, kojom se, u tački 1., u skladu sa pravosnažnom presudom Okružnog suda u Trebinju broj 15 0 U 004514 19 U od 13. februara 2020. godine, usvaja žalba tužioca, broj: 02-104JP (190-2) od 15. avgusta 2019. godine; u tački 2., nalaže prvostepenom

organu-službeniku za informisanje tuženog, da postupi u skladu sa presudom Okružnog suda u Trebinju, broj: 15 0 U 004514 19 U od 13. februara 2020. godine, vodeći računa o zakonskim i podzakonskim ograničenjima kojim se reguliše predmetna oblast; u tački 3., ova odluka stupa na snagu danom donošenja. Uz navedenu odluku je dostavljen dio traženih podataka, na memorandumu tuženog, bez broja, datuma, ovjere i potpisa.

U upravnom spisu se zatiče odluka Uprave tuženog istog sadržaja, ali pod drugim brojem: 01/3337-2/21 od 1. decembra 2021. godine. Upravnom spisu koji je dostavljen sudu, priložen je dopis prvostepenog organa, broj: 02/1-3337-3/21 od 2. decembra 2021. godine, kojim se tužilac obavještava u skladu sa odlukom tuženog, pravosnažnom presudom i u skladu sa zakonskim i podzakonskim ograničenjima, da mu se dostavljaju podaci neto plate uprave tuženog u 2018. godini, koje su iznosile 53.143,66 KM, da u skladu sa članom 136. stav 3. Zakona o radu, tuženi nije u mogućnosti da dostavi pojedinačne mjesečne zarade zaposlenih, ali dostavlja imena članova Uprave i članova Nadzornog odbora za 2018. godinu, te podatak da je na kraju 2018. godine, kod tuženog bilo zaposleno 228 radnika, po svim osnovama. Nema dokaza da je ovaj dopis, broj: 02/1-3337-3/21 od 2. decembra 2021. godine, dostavljen tužiocu.

S obzirom na izneseno, presuda je zahvaćena povredama postupka koje su od uticaja na zakonitost donesene odluke, a što ima za posljedicu nemogućnost da se odluka iz presude ispita.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi njene nezakonitosti iz člana 35. ZUS, zbog čega se zahtjev uvažava, na osnovu člana 40. stav 1. i 3. istoga zakona, presuda ukida i predmet vraća sudu na ponovno suđenje.

O troškovima spora, odlučiće sud nižeg stepena u konačnoj odluci, u skladu sa članom 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), u vezi sa članom 48. ZUS.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za ravnostotpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić